

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">BUDYNEK MIESZKALNY</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">Początek XX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: wschodniej</p> 		<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Nad Szosą 3</p> <p style="text-align: center;">Nr ewid. dz. 111</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>	

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Obiekt w konstrukcji murowanej. Dwukondygnacyjna, zwarta, wydłużona bryła. Dach dwuspadowy kryty blachodachówką. W górnej kondygnacji dwie lukarny. Elewacje kształtowane w cegle. Otwory okienne w większości przekształcone lub zamurowane, dwa zachowane – zamknięte łukiem odcinkowym. Stolarka okienna i drzwiowa wtórna. Obiekt przebudowany w trakcie docieplania.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Obiekt utracił wartość zabytkową

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

Karta nr

1. Nazwa

UKŁAD RURALISTYCZNY

2. Czas powstania

XV w.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Ogorzeliney
ul. Chojnicka / Boczna

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.) . W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek..</p> <p>Układ typu owalnicowego (układ wrzecionowaty) na osi wschód-zachód. Część zachodnią wypełnia zespół zabudowy kościoła i cmentarza z ogrodzeniem, część wschodnią okala zwarta pierzejowa zabudowa z przełomu XIX / XX w.</p> <p>Wartość: wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: dobry</p> <p>Utrzymać układ z zachowaniem okalającej zabudowy o niskim gabarycie. Prowadzić prace pielęgnacyjne przy starodrzewiu.</p>
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNY

2. Czas powstania

1912 r.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: pld.

Widok od strony: pld. zach.

4. Adres

ul. Boczna nr 7
Nr ewid. dz. 217/1

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.</p> <p>Budynek mieszkalny. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła 2 – kondygnacyjna, dach dwuspadowy z naczółkami, kryty dachówką. Na dachu zamontowane panele fotowoltaiczne. Elewacje kształtowane w tynku. Otwory okienne w formie pionowego prostokąta, współczesne. Budynek docieplony, po remoncie. Na osi elewacji okazały ryzalit, przechodzący w lukarnę, w parterze portal wgłębny zwieńczony łukiem pełnym z łękiem. W lukarnie zdwojone okno zwieńczone łukiem pełnym. Szczyt ujęty w prosty gzyms okalający w centrum tondo z inicjałami J.C. oraz datą 1912.</p> <p>Wartość: wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan Zachowania: dobry</p> <p>Zachować budynek, jego bryłę i formę. Wymienić pokrycie dachowe na dachówkę ceramiczną w kolorze czerwonym. Stonować kolorystykę elewacji. Przywrócić podziały w oknach.</p>
<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konservatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">BUDYNEK MIESZKALNY</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">początek XX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płn. wsch.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Chojnicka nr 3 Nr ewid. dz. 215/1</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Budynek mieszkalny. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła, dach dwuspadowy kryty dachówką. Elewacje kształtowane w tynku. Otwory okienne zróżnicowane, przebudowane, stolarka wtórna. W szczycie okno zwieńczone pełnym łukiem. Detal opracowany w cegle w formie podwójnego koronkowego ceglano-fryzu wieńczącego w elewacji frontowej, w szczycie ceglany łęk nad oknem. Budynek posadowiony na cokole z lokalnego kamienia granitowego, zwieńczonym opaską z cegły.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Obiekt utracił wartość zabytkową

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">BUDYNEK MIESZKALNY</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">początek XX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płd.-zach.</p> 		<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Chojnicka nr 4 Nr ewid. dz. 212</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>	

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.) . W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.</p> <p>Budynek mieszkalny. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła, dach dwuspadowy kryty dachówką. Elewacje kształtowane w tynku. Otwory okienne zbliżone w proporcji do pionowego prostokąta, stolarka współczesna. W szczycie okno zwieńczone pełnym łukiem, po bokach nieco mniejsze nisze zwieńczone łukiem pełnym, całość na wspólnym parapecie. Detal opracowany w tynku, ograniczony do prostego gzymsu nad parterem, okalającego cały budynek oraz gzymsu okalającego szczyt. Budynek posadowiony na wtórnie otynkowanym cokole.</p> <p>Wartość: średnia</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan Zachowania: dobry</p> <p>Zachować budynek, jego bryłę i formę. Zachować detal. Odstłonić cokół. Przywrócić podziały w oknach.</p>
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">KAPLICA SŁUPOWA</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">lata 30. XX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: zach.</p> 		<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Chojnicka nr 28 Nr ewid. dz. 170/2</p> <hr/> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <hr/> <p>6. Formy ochrony</p>	

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Kapliczka filarowa. Obiekt w formie masywnego filara, trójpoziomowy. Cokół, 1 poziom, 2 poziom. Cokół nieco wysunięty przed lico, licowany płytkami klinkierowymi 1 poziom – najwyższy z płytkami, niewielkimi kwadratowymi niszami, 2 poziom – 4 filarami, połączonymi łukami, tworzącymi wspólną wewnętrzną przestrzeń. Obiekt zwieńczony kształtkami ceramicznymi w formie wypłaszczonych ostrosłupów. Całość zwieńczona krzyżem. W centrum nisz umieszczony krucyfiks.

Wartość: średnia

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan Zachowania: dobry.

Zachować obiekt, jego bryłę i formę.

Prowadzić prace zachowawcze.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

**BUDYNEK MIESZKALNO-PRZEMYSŁOWY
GORZELNIA**

2. Czas powstania

początek XX w.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn. zach.

4. Adres

ul. Chojnicka nr 28
Nr ewid. dz. 170/2

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Budynek mieszkalny – produkcyjny – gorzelnia. Obiekt w konstrukcji murowanej. Rozbudowana bryła 3 - kondygnacyjna, dach wielospadowy, naczółkowy, kryty blachą. Elewacje kształtowane w tynku. Otwory okienne zbliżone w proporcji do pionowego prostokąta, różnej wielkości, zwieńczone prosto lub łukiem odcinkowym stolarka historyczna w części, w większości współczesna. Otwory drzwiowe zwieńczone łukiem odcinkowym i prosto. Detal opracowany w tynku, ograniczony do łukowego zwieńczenia w formie płycinowej, obejmują w głównej części wyższej elewacji. Budynek posadowiony na wtórnym otynkowanym cokole.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan Zachowania: dobry

Zachować budynek, jego bryłę i formę.

Zachować detal

Odstłonić cokół.

Wymienić pokrycie dachowe na dachówkę ceramiczną, lub blachę tytan-cynk.

Przywrócić historyczne podziały w oknach w części mieszkalnej.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p>BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE ZABUDOWY MŁYNA</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p>1919 r.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p>OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płn.-zach.</p> 			<p>4. Adres</p> <p>ul. Młyńska nr 9 Nr ewid. dz. 335/2</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Budynek mieszkalny w zespole budynków Młyna. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta, wydłużona dwukondygnacyjna bryła, dach dwuspadowy, lekko wypłaszczone, kryty papą. Elewacje kształtowane w dwubarwnej cegle. Otwory okienne w formie pionowego prostokąta, zwieńczone łukiem odcinkowym z detalem łukowego nadproża z czerwonej cegły. Gzyms międzykondygnacyjny z detalem ząbkowania. Stolarka okienna zróżnicowana – oryginalna metalowa o drobnych podziałach. Całość w białej cegle, czerwone aplikacje w narożach, opaskach okiennych, zwieńczeniach, i gzymsie oraz lizenach dzielących elewację na poszczególne osie. Szczyt kształtowany schodkowo, z detalem ostrołukowo kształtowanego zwieńczenia, przechodzącego z lizen. W szczycie niewielkie ostrołukowe okienko zbliżone w proporcji do trójkąta. W narożach i szczycie masywne ceglane sterczyny.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan Zachowania: średni
Zabrudzenia i ubytki cegły, detalu.

Zachować budynek, jego bryłę i formę.
Zachować ceglane elewacje.
Wymienić pokrycie dachowe na blachę tytan-cynk.
Przeprowadzić remont konserwatorski elewacji.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

**BUDYNEK PRZEMYSŁOWY
MŁYN**

2. Czas powstania

1919 r.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn.-wsch.

4. Adres

ul. Młyńska nr 9
Nr ewid. dz. 335/2

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.) . W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.</p> <p>Budynek produkcyjny w zespole budynków Młyna. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta, wydłużona 3 – kondygnacyjna bryła z piwnicą, dach dwuspadowy, lekko wypłaszczony, kryty eternitem. Elewacje kształtowane w dwubarwnej cegle. Otwory okienne w formie pionowego prostokąta, zwieńczone łukiem odcinkowym z detalem łukowego nadproża z czerwonej cegły, na 3 kondygnacji w formie biforiów zwieńczonych łukami pełnymi. Stolarka okienna zróżnicowana – pierwotna, metalowa o drobnych podziałach. Całość w białej cegle, czerwone aplikacje w narożach, opaskach okiennych, zwieńczeniach oraz lizenach dzielących elewację na poszczególne osie. Elewacje artykułowane lizenami, łączącymi się ostrołukowo nad każdą osią okienną, nad nimi wypełnienie z tynku. W szczycie 2 osie zwieńczone ostrymi łukami z lizen. W narożach i szczycie masywne ceglane sterczyny.</p> <p>Wartość: wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan Zachowania: średni Zabrudzenia elewacji, ubytki tynku, zawilgocenie w przybudówce.</p> <p>Zachować budynek, jego bryłę i formę. Zachować ceglane elewacje, przeprowadzić docelowo remont elewacji. Wymienić pokrycie dachowe na blachę tytan-cynk.</p>
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

Karta nr

1. Nazwa

CMENTARZ RZYMSKOKATOLICKI

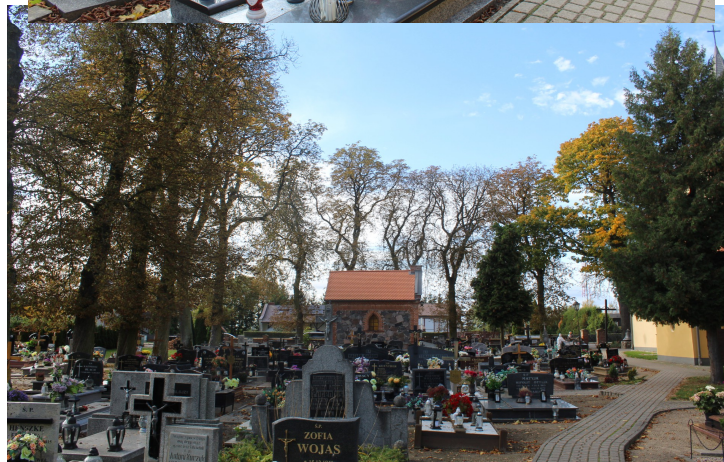
2. Czas powstania

XIX w., XX w.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

ul. Obkaska nr 1
Nr ewid. dz. 229

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Cmentarz wokół kościoła, ogrodzony murem, został założony w I pół. XIX w. na miejscu cmentarza, który istniał już w poł. XVII w. Najstarsze zachowane nagrobki wolnostojące, płyty nagrobne i mogiły pochodzą z I pół. XX w. W południowo-zachodniej części cmentarza znajduje się kaplica grobowa wzniesiona dla rodziny Prądyńskich w 1823 r.</p> <p>Cmentarz. Teren cmentarza o nieregularnym kształcie, wokół kościoła, z trzech stron otoczony murowanym ceglany ogrodzeniem. Brama i furtyki wyodrębnione wysokimi ceglany słupkami na planie kwadratu z dwuspadowymi daszkami. Wzdłuż muru zachowany nieliczny starodrzew (kasztanowce, jesiony, klony, lipy). W południowo – zachodniej części cmentarza ceglana kaplica grobowa rodziny Prądyńskich.</p> <p>Wartość: średnia</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan Zachowania: dobry</p> <p>Zachować obiekt zinwentaryzować i utrzymać najstarsze nagrobki. Utrzymać starodrzew – dokonywać cięć pielęgnacyjnych.</p>	
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">KAPLICA GROBOWA RODU PRĄDZYŃSKICH</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">1823 r.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płn. zach.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Obkaska nr 1 Nr ewid. dz. 229</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.) . W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.</p> <p>Neogotycka kaplica grobowa rodziny Prądyńskich. Obiekt w konstrukcji murowanej. Niewielka zwarta bryła. Elewacje opracowane w cegle, z wypełnieniem płaszczyzn łamanym kamieniem granitowym. Bogaty ceglany detal. Narożniki gzymsy i opaski okienne oraz portal drzwiowy opracowany w cegle. Elewacja szczytowa - w narożach oraz w szczycie zwieńczona krępyimi sterczynami. Ostrołukowy portal kształtowany z profilowanych cegieł w formie licznych nakładających się półkolumnienek. Stolarka drzwiowa płycinowa z okazałym naświetlem w zwieńczeniu ostrego łuku z motywem gotyckich trójliści oraz okrągłą rozetą. Nad portalem wejściowym okulus. Obiekt na kamiennym cokole.</p> <p>Wartość: bardzo wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: dobry</p> <p>Zachować obiekt, bryłę i detal Zachować stolarkę. Utrzymać rodzaj pokrycia dachowego. Prowadzić prace zachowawcze.</p>		
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1115 970 1624 1465"> <p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konservatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> </td> <td data-bbox="1624 970 2123 1465"> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p> </td> </tr> </table>	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konservatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>
<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konservatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>		

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">KOŚCIÓŁ PARAFIALNY PW. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">XVI w. XVIII w., XIX w., 1973 r.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: pld. zach.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Obkaska nr 1 Nr ewid. dz. 229</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p> <p>Rejestr zabytków nr 3 z dnia 30.11.1929 r.</p>

8. Historia, opis i wartości

Historia: Istnienie parafii w Ogorzelinach potwierdza wykaz danin rzymskich z 1398 r. Czas budowy obecnej świątyni określa się na połowę XIV w., podawana jest też data — 1402 r. Obecna bryła kościoła pochodzi z XVI w. Z wizytacji w 1653 r. wiadomo, że kościół posiadał dzwonnice z drewna z trzema dzwonami, był murowany, kryty dachówką, bez sklepienia. W XVIII w. do kościoła dobudowano drewnianą wieżę i kruchtę południową. Podczas wojen szwedzkich kościół został poważnie uszkodzony. W 1823 r. na cmentarzu parafialnym wzniesiono kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, w 1824 r. odnowiono kościół. Kościół rozbudowano w 1893 r. – dobudowana została zakrystia od strony północnej, dawną zakrystię włączono do korpusu, powiększając w ten sposób prezbiterium od strony północy. W 1929 r. kościół w Ogorzelinach został wpisany do rejestru zabytków.

Budynek sakralny. Obiekt w konstrukcji murowanej o zwartej bryle, orientowany. Masywna bryła zwieńczona wielospadowym dachem, krytym dachówką ceramiczną. Wieża wkomponowana w bryłę – przysadzista, zwieńczona cebulastym, wypłaszczonym hełmem z wysoką ośmioboczną pseudolatarnią, zwieńczoną smukłym cebulastym hełmem. Dach wieży pokryty blachą. Pojedyncze otwory w wieży w formie okulusa. Dach osadzony na okazałym drewnianym gzymsie. Drzwi wejściowe zwieńczone łukiem pełnym. Niewielkie okna zwieńczone łukiem pełnym. Z każdej strony schodkowe przypory, w przełamaniach pokryte dachówką. Z boku niewielka kaplica ze szczytem spływowym. W dachu niewielkie lukarny z jednospadowym dachem.

Wartość: bardzo wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry
Zabrudzenia w partii tynku przyziemia.

Zachować obiekt, bryłę i detal
Utrzymać rodzaj pokrycia dachowego.
Prowadzić prace zachowawcze.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">FIGURA MATKI BOSKIEJ Z DZIECIĄTKIEM</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">1937 – 1946 r.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: zach.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Obkaska nr 17 Nr ewid. dz. 262/5</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.) . W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.</p> <p>Kamienna figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem posadowiona na wysokim postumencie wspartym na niskim cokole. Na postumencie kamienna tablica upamiętniająca fundowanie oraz odbudowę.</p> <p>Wartość: wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: średni Nawarstwienie malatur.</p> <p>Zachować obiekt, jego bryłę i formę. Poddać remontowi konserwatorskiemu. Ściągnąć wtórne malatury z rzeźby.</p>
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konservatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">BUDYNEK MIESZKALNY</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">lata 10. 20. XX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płd.-zach.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Obkaska nr 29 Nr ewid. dz. 264/1</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.</p> <p>Budynek mieszkalny. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła 2 – kondygnacyjna, dach dwuspadowy z naczółkami kryty dachówką ceramiczną. Elewacje kształtowane w cegle. Otwory okienne zbliżone w proporcji do pionowego prostokąta, w części przebudowane na zbliżone w proporcji do kwadratu, stolarka współczesna. W szczycie zdwojone okno. Od frontu okazała lukarna ryzalitowo przechodząca w ganek wejściowy w formie portalu wglębnego zwieńczonego łukiem pełnym, flankowanego dwoma wysokimi okienkami o tym samym zwieńczeniu. Detal opracowany w cegle, ograniczony do prostego gzymsu podokiennego w parterze, okalającego budynek oraz do gzymsu schodkowego w lukarnie. Lukarna zwieńczona masywnymi sterczynami. Budynek posadowiony na kamiennym cokole.</p> <p>Wartość: wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: dobry</p> <p>Zachować budynek, jego bryłę i formę. Zachować detal Odstłonić cokół. Wymienić pokrycie dachowe na dachówkę ceramiczną.</p>
<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNY

2. Czas powstania

początek XX w.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: pld.-wsch.

4. Adres

ul. Pocztowa nr 5
Nr ewid. dz. 201

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Budynek mieszkalny. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła, dach dwuspadowy kryty blachodachówką. Elewacje kształtowane w cegle. Otwory okienne zbliżone w proporcji do pionowego prostokąta zwieńczone łukiem odcinkowym, z łukiem w nadprożu podkreślonym detalem ząbkowania, stolarka współczesna. W szczycie pojedyncze okno. Detal opracowany w cegle, ograniczony do gzymsu wieńczącego z detalem ząbkowania. Budynek posadowiony na kamiennym cokole. Od szczytu dobudowany współczesny wiatrołap.

Wartość: średnia

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry

Zachować budynek, jego bryłę i formę.

Zachować detal.

Zachować cokół.

Wymienić pokrycie dachowe na dachówkę ceramiczną.

Przywrócić podziały w oknach nawiązując do pierwotnych.

Prowadzić prace zachowawcze.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">BUDYNEK GOSPODARCZY</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">początek XX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płn.-wsch.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Poczтова nr 7 Nr ewid. dz. 200/1</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNY

2. Czas powstania

początek XX w.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn.-wsch.

4. Adres

ul. Poczтовая nr 11
Nr ewid. dz. 198/1

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Obiekt w stanie ruiny.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Obiekt utracił wartość zabytkową
Stan zagrożenia budowlanego

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

Karta nr

1. Nazwa

**PLEBANIA W ZESPOLE KOŚCIOŁA PW.
PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO**

2. Czas powstania

początek XX w.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn.-wsch.

4. Adres

ul. Sławęcińska nr 2
Nr ewid. dz. 230/6

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Budynek mieszkalny - Plebania. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła, dach dwuspadowy kryty dachówką. Elewacje kształtowane w cegle. Otwory okienne zbliżone w proporcji do pionowego prostokąta zwieńczone łukiem odcinkowym z detalem łęku w nadprożu. W szczycie zdwojone okno, flankowane mniejszymi okienkami. Detal opracowany w cegle, ograniczony do gzymsu wieńczącego. Budynek posadowiony na kamiennym cokole zwieńczonym cegłą. W cokole okienka piwniczne w opaskach okiennych. Nad drzwiami wtórny daszek.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry

Zachować budynek, jego bryłę i formę.

Zachować detal .

Zachować cokół.

Prowadzić prace zachowawcze.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

BUDYNEK GOSPODARCZY W ZABUDOWIE PLEBANII

2. Czas powstania

przełom XIX/XX w.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn.-zach.

4. Adres

ul. Sławęcińska nr 2
Nr ewid. dz. 230/6

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Budynek gospodarczy przy plebanii. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła, dach dwuspadowy kryty papą. Elewacje kształtowane w cegle. Otwory okienne i drzwiowe – wrota zbliżone w proporcji do pionowego prostokąta zwieńczone łukiem odcinkowym z detalem łąku w nadprożu. Detal opracowany w cegle, ograniczony do gzymsu nad parterem.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry

Zachować budynek, jego bryłę i formę.

Zachować detal i ceglane elewacje.

Prowadzić prace zachowawcze.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">KAPLICZKA DOMKOWA</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">lata 1939 – 1945, 1950 r.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płn.</p> 		<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Sławęcińska / ul. Stary Dwór Nr ewid. dz. 471/1</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>	

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.) . W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.</p> <p>Obiekt kapliczki domkowej umieszczonej na murowanym z kamienia granitowego cokole. Domek w konstrukcji metalowej, przeszklony, otwory ujęte w łuki pełne, zwieńczony czterospadowym daszkiem, pokrytym blachą, w środku umieszczona figura św. Franciszka z Dzieciątkiem. Na cokole kamienna tablica pamiątkowa.</p> <p>Wartość: średnia</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan Zachowania: dobry</p> <p>Zachować obiekt, jego bryłę i formę. Prowadzić prace zachowawcze.</p>
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konservatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">RZĄDCÓWKA W ZESPOLE DWORSKO-FOLWARCZNYM</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">lata 10. XX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płd. wsch.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Stary Dwór nr 1 Nr ewid. dz. 392/2</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Budynek mieszkalny. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła 3 – kondygnacyjna, dach dwuspadowy kryty dachówką. Elewacje kształtowane w cegle. Otwory okienne zbliżone w proporcji do pionowego prostokąta zwieńczone płasko. Nad wejściem na osi w dachu okno w formie wolego oka. W szczytce zdwojone, niewielkie okno, flankowane dwiema rozetami, z detalem krzyża (3 rozety w szczytce nad oknami). Budynek w parterze wtórnie tynkowany. W szczytowej elewacji niższa dobudówka zwieńczona dwuspadowym dachem, w elewacji bocznej w poddaszu szalowana deskami.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry

Zachować budynek, jego bryłę i formę.

Zachować detal.

Przywrócić docelowo ceglane elewacje.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p>BUDYNEK GOSPODARCZY – OBORA W ZESPOLE DWORSKO-FOLWARCZNYM</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p>koniec XIX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p>OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płn.</p> 		<p>4. Adres</p> <p>ul. Stary Dwór nr 6 Nr ewid. dz. 471/1</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>	

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Budynek obory w zespole folwarczno-dworskim. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta, wydłużona bryła, dach wypłaszczony, dwuspadowy kryty papą. Elewacje kształtowane w cegle, w części parteru w cegle i w kamieniu granitowym. Otwory okienne zbliżone w proporcji do pionowego prostokąta zwieńczone łukiem odcinkowym, analogicznie otwory drzwiowe. Okazały ceglany gzyms wieńczący z detalem ceglanych, uskokowych konsol. Na budynku widoczne liczne przemurowania.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: zły

Zachować budynek, jego bryłę i formę.

Przeprowadzić remont konserwatorski elewacji.

Zachować detal.

Zachować ceglane elewacje.

Wymienić pokrycie dachowe na blachę tytan-cynk.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

**BUDYNEK GOSPODARCZY – STODOŁA W ZESPOLE
DWORSKO-FOLWARCZNYM**

2. Czas powstania

koniec XIX w.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn.

4. Adres

ul. Stary Dwór nr 6
Nr ewid. dz. 471/1

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.</p> <p>Budynek stodoły w zespole dworsko – folwarcznym. Obiekt w konstrukcji murowanej. Obiekt w stanie ruiny.</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Obiekt utracił wartość zabytkową Obiekt w stanie zagrożenia budowlanego</p>		
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1122 975 1624 1460"> <p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> </td> <td data-bbox="1624 975 2116 1460"> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p> </td> </tr> </table>	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>
<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>		

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

Karta nr

1. Nazwa

DWÓR W ZESPOLE DWORSKO-FOLWARCZNYM

2. Czas powstania

początek XX w.

3. Miejscowość

OGORZELINY

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płd. zach.

4. Adres

ul. Stary Dwór nr 6
Nr ewid. dz. 471/1

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.) . W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.</p> <p>Budynek mieszkalny. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła 3 – kondygnacyjna, okazały dach dwuspadowy, naczółkowy kryty blachodachówką. Elewacje kształtowane w cegle. Otwory okienne zbliżone w proporcji do pionowego prostokąta, przebudowane. W szczycie zdwojone, okno, flankowane dwoma mniejszymi okienkami, pod dachem okno w formie półkola. Budynek w parterze wtórnie tynkowany. Od frontu niewielki, drewniany, przeszklony ganek, kryty wypłaszczone dachem dwuspadowym. Okazały kamienny cokół.</p> <p>Wartość: średnia</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: średni – przebudowy okien i tynkowanie elewacji frontowej.</p> <p>Zachować budynek, jego bryłę i formę. Zachować detal. Przywrócić ceglane elewacje i kamienny cokół. Przeprowadzić remont konserwatorski elewacji. Wymienić pokrycie dachowe na dachówkę ceramiczną. Przywrócić pierwotne podziały w oknach.</p>
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">BUDYNEK MIESZKALNY</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">początek XX w.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">OGORZELINY</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płd. wsch.</p> 		<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">ul. Boczna nr 3 Nr ewid. dz. 215/1</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>	

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o osadzie, nazywanej wówczas Gori bądź Gorz, pochodzi z 1236 r., zawarta jest w dokumencie wyznaczającym granice wsi Kruszewa, Mochla i Orla. W 1275 r. notowana jako Ogorelina bądź Ogorelin. Dokumenty lokacyjne na prawie chełmińskim wystawił w 1338 r. wielki mistrz Dietrich von Altenburg w Malborku. Ogorzeliny położone były w komturstwie człuchowskim, parafia w dekanacie tucholskim należącym do arcybiskupa gnieźnieńskiego. Od XV w. następowała kolonizacja wsi przez napływową ludność katolicką pochodzenia niemieckiego, nazwaną później Kosznajdami. Masowa kolonizacja tych terenów przypada na XV i XVI wiek. W okresie polskiego panowania, po wojnach polsko – krzyżackich wieś nosiła już obecną nazwę. W 1570 r. Ogorzeliny wymienione są jako własność szlachecka. Wielokrotnie zmieniali się jej właściciele, w 1798 r. Ogorzeliny były w posiadaniu Franciszka Prądyńskiego (zm. 1829 r.). W 1823 r. na cmentarzu wzniesiono neogotycką kaplicę grobową dla rodziny Prądyńskich, a w 1824 r. odnowiono kościół. Syn Franciszka Prądyńskiego, Po 1945 r. majątek został znacjonalizowany, właścicielem został Skarb Państwa Polskiego. Dwór był przebudowywany w XX w. Kościół parafialny pw. Podwyższenia Świętego Krzyża z XIV w (przebudowany w latach 70.) wpisany jest do rejestru zabytków. W latach 1975-1998 Ogorzeliny należały administracyjnie do województwa bydgoskiego. Od 1 I 1999 r. południowa granica sołectwa Ogorzeliny stanowi granicę powiatu chojnickiego i województwa pomorskiego. Teren działania sołectwa Ogorzeliny obejmuje obszar i mieszkańców miejscowości: Ogorzeliny, Ogorzeliny Osiedle Słoneczne, Melanowo, Malanówek.

Budynek mieszkalny. Obiekt w konstrukcji murowanej. Zwarta bryła, dach dwuspadowy, kryty eternitem. Elewacje kształtowane wtórnie w tynku. Otwory okienne i drzwiowe – wtórne. W drzwiach i oknach ślady po dawnym detalu – zachowane opaski okienne i nadproża. W szczycie pionowo szalowane deskowanie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Obiekt utracił wartość zabytkową

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków